

DE KROMME RIJN

Praktische tips voor het werven van kandidaten

OR-verkiezingen: zó moet u het aanpakken

Waarschijnlijk heeft u wel eens verkiezingen voor een nieuwe OR moeten organiseren. Dat is vast niet uw leukste klus geweest, want het organiseren van OR-verkiezingen kost veel tijd en energie. Het is een hoop werk, en het tevergeefs werven van kandidaten kan behoorlijk frustrerend zijn. En als er tijdens een zittingsperiode een vacature ontstaat, moet u tussentijdse verkiezingen organiseren, wat ook weer het nodige werk met zich meebrengt. In dit artikel krijgt u praktische tips om dit alles zo soepel mogelijk te laten verlopen.

1. Een goed en actief imago trekt kandidaten aan

Zou u zich snel kandidaat stellen voor een orgaan dat een suf imago heeft en op het oog maar weinig bereikt? Waarschijnlijk niet. Het is dan ook niet vreemd dat ondernemingsraden die zich nauwelijks laten zien aan de achterban en/of nauwelijks zichtbare resultaten boeken, de grootste moeite hebben om gemotiveerde kandidaten te vinden voor de eerstvolgende OR-verkiezingen. Maar als een OR zich duidelijk profileert en laat zien dat hij voor de achterban opkomt, zal er meer animo zijn om lid te worden van de OR. Zorg er daarom voor dat u:

- uw achterban regelmatig informeert over het reilen en zeilen van de ondernemingsraad, bijvoorbeeld met een nieuwsbrief, het OR-jaarverslag en/of door uw collega's gewoon eens bij te praten bij de koffieautomaat;
- aan uw achterban laat zien dat u voor zijn belangen opkomt;

- zich openstelt voor vragen of tips van de achterban; vervolgens moet u hier ook echt iets mee doen én terugkoppelen wat u met de vragen/tips heeft gedaan.

2. Begin op tijd

Het lijkt een open deur, maar in de praktijk beginnen veel ondernemingsraden te laat met het organiseren van OR-verkiezingen. In de meeste gevallen bepaalt het OR-reglement dat u minimaal dertien weken voor de verkiezingsdatum met de organisatie moet beginnen. Zo schrijft het standaard OR-reglement van de SER voor dat de verkiezingsdatum niet later mag liggen dan twee weken na afloop van de huidige zittingsperiode. Kortom: als u niet uiterlijk elf weken voor het einde van de zittingstermijn met de organisatie begint, bent u eigenlijk al te laat. Bovendien: als u tot op het laatst wacht, moet u alles in de laatste drie maanden doen. Dat brengt de nodige stress met zich mee, en dat kan het echte OR-werk behoorlijk in de weg zitten.

3. Verklein de 'afstand' tot de ondernemingsraad

Het kan voor een collega een hele stap zijn om zich kandidaat te stellen voor de ondernemingsraad. "Ik weet niet wat het inhoudt, en of ik het wel kan," is een veelgehoorde opmerking. U kunt proberen om de afstand tussen de OR en mogelijke kandidaten te verkleinen door mensen actief te betrekken bij het OR-werk. Dit kan bijvoorbeeld door hen zitting te laten nemen in een OR-commissie of hen te laten deelnemen aan een projectgroep.

4. Zorg voor een leuke wervingscampagne

Als u daadwerkelijk kandidaten gaat werven, moet u ervoor zorgen dat u de aandacht trekt. Veel ondernemingsraden sturen alleen een brief rond waarin staat dat er verkiezingen in aantocht zijn en dat zij kandidaten zoeken. Dit levert vrijwel nooit kandidaten op. Met een brief is niks mis, maar zorg dan wel

voor een frisse lay-out en een spetterende wervingstekst. En geef uw brief een vervolg, bijvoorbeeld door wervende posters op te hangen en flyers uit te delen. Ludieke acties doen het vaak ook goed; gebruik uw creativiteit!

5. Ga eens praten met potentiële kandidaat

Een flitsende wervingscampagne kan één of meer kandidaten opleveren, maar veel mensen besluiten pas om zich kandidaat te stellen als u het hen persoonlijk vraagt. U zult dus met potentiële kandidaten in gesprek moeten. Dit kunt u doen door op alle afdelingen en vestigingen een wervend praatje te houden, en vervolgens door te praten met eventuele geïnteresseerden. Daarnaast kunt u ook zelf al een inventarisatie maken van collega's die mogelijk geïnteresseerd zijn, en hen heel gericht benaderen. Vertel deze mensen vervolgens wat het OR-werk inhoudt en zorg ervoor dat u wat extra schriftelijke informatie bij u heeft. Meestal is het niet verstandig om in zo'n eerste gesprek al meteen de 'hamvraag'

te stellen, maar u kunt wel vragen of men eens wil nadenken over een mogelijke kandidaatstelling. Op een later moment kunt u daar dan op terugkomen.

6. Vertel een kandidaat wat hij zelf aan het OR-werk kan hebben

Meestal willen mensen weten welke voordelen het OR-lidmaatschap voor hen heeft. Zorg dat u hierover een goed verhaal kunt vertellen. Blijf bij voorkeur dicht bij uzelf, door te vertellen wat u zélf van het OR-werk heeft geleerd. Heeft u de tips die u tijdens een cursus kreeg voor het onderhandelen met uw bestuurder, met succes gebruikt om een conflict met uw buurman op te lossen? Vertel dat dan...

Tussentijdse verkiezingen

Als tijdens de zittingsperiode één of meer OR-leden opstappen, moeten hun plaatsen in eerste instantie worden ingenomen door kandidaten die bij de laatste verkiezingen te weinig stemmen kregen. Als zij geen interesse meer hebben of als uw 'reservebank' leeg is, bent u verplicht om tussen-

tijdse verkiezingen te houden. Hierop geldt een uitzondering als de zittingstermijn van uw OR binnen zes maanden eindigt. In dat geval mag u de vacature openlaten totdat de algemene verkiezingen plaatsvinden.

Bij een tussentijdse vacature gebeurt het regelmatig dat een OR zelf al iemand heeft gevonden die de plaats van het vertrekkende OR-lid wil innemen. Dan zou het natuurlijk wel zo makkelijk zijn als deze collega meteen geïnstalleerd zou worden. Formeel mag dit echter niet. Ook als u zelf een kandidaat heeft gevonden, moet u verkiezingen uitschrijven. Wat in de praktijk wel gebeurt, is dat de OR dan een brief naar de vakbonden en de collega's stuurt, met de mededeling dat er een vacature is en dat de OR zelf iemand heeft gevonden die de vacature wil vervullen, maar dat men wel drie weken de tijd krijgt om zich kandidaat te stellen (of in het geval van de bonden: namen van kandidaten in te dienen). Volg hierop geen reactie, dan is de gevonden kandidaat automatisch gekozen. Zorg er wel altijd voor dat u over een schriftelijke goedkeuring van uw bestuurder beschikt.

OR-VERKIEZINGEN IN STAPPEN

Bij het organiseren van OR-verkiezingen kunt u de volgende stappen doorlopen:

- verkiezingscommissie samenstellen;
- verkiezingsdatum vaststellen;
- verkiezingsdatum aankondigen;
- lijsten met kiesgerechtigde en verkiesbare personen opstellen;
- vakbonden uitnodigen voor het stellen van kandidaten;
- kandidaten zoeken;
- sluitingstermijn kandidaatstelling vakbonden;
- kandidaatstelling voor medewerkers die geen lid zijn van een vakbond (de 'ongeorganiseerden');

de kandidatenlijsten die deze medewerkers indienen, worden 'vrije lijsten' genoemd;

- sluitingstermijn kandidaten vrije lijst;
- geldigheid van de kandidatenlijsten controleren;
- kandidatenlijsten bekendmaken;
- publiciteit geven aan de komende verkiezingen;
- verkiezingsdag;
- stemmen tellen en uitslag bekendmaken.

Op www.dekrommerijn.nl kunt u een uitgebreid draaiboek downloaden. Hierin staat het stappenplan, waarbij u per stap een groot aantal tips krijgt.

